

ועדת המשפטים מזהירה!
נבחן המעביר חומר עזר לרעהו
או רמז מילולי ייענש בחומרה

אוניברסיטת בר-אילן
הפקולטה למשפטים

99-310-01

סדר דין פלילי - בחינה מסכמת

שנה"ל תשס"ו - סמסטר ב'

ד"ר יואב ספיר

מועד ב' - 27.9.06

הנחיות כלליות לפתרון:

- משך הבחינה: שלוש שעות. לא תינתן תוספת זמן למעט לזכאים.
- נא לקרוא בעיון את השאלות לפני פתרון הבחינה.
- הבחינה מורכבת מ-5 חלקים, המתייחסים לאותו רקע עובדתי.
 - ארבעת החלקים הראשונים הם במתכונת ניתוח אירוע - 70% (שימו לב לחלוקה הפנימית).
 - החלק החמישי הוא שאלה תיאורטית (30%)
- שימו לב להגבלת המקום! חריגות ממכסת המקום לא תיקראנה ולא תיבדקנה.
- נא להקפיד על כתב יד ברור, לכתוב בצד אחד של הדף ולהשאיר שוליים סבירים.
- ענה/י על כל השאלות בתמציתיות ובבהירות תוך אזכור פסיקה וחקיקה רלבנטיים, בדגש על יישום על עובדות הקייס. יש להימנע מדיונים כללים והעתקת קטעים ממחברת הבחינה.
- הבחינה נערכת ב"חומר פתוח", למעט שימוש במחשב.

הערה: העובדות המתוארות באירוע, בכללותן, רלוונטיות לפתרון כל חלקי המבחן, אולם יש להשיב על כל סעיף בנפרד

חלק א' (15%)

בזירת רצח של חלפן הכספים שאול רוזמרין בעיר רמת-גן נמצאו כתמי דם של המנוח ושל אדם נוסף להערכת המשטרה מדובר היה בדמו של הרוצח. החקירה הגיעה למבוי סתום, ולאחר שלא אותרו חשודים ממשיים, החליטה המשטרה לעכב 15 בעלי עסקים סמוכים לזירת הרצח. מיד בהגיעם לתחנת המשטרה התבקשו החשודים למסור דגימת דם. כל ה-15 הסכימו לתת דגימה מדמם לאחר שחתמו על מסמך הסכמה משטרתי בנוסח הבא:

"הריני מוסר בזאת מרצוני הטוב והחופשי דגימה מדמי במסגרת חקירת רצח המנוח שאול רוזמרין. הדגימה תשמש לצורך בדיקת DNA במסגרת חקירת רצח החלפן, ולצורך זה בלבד ותושמד אם יישלל קשר ביני לבין הפרשה.

על החתום [החשוד].....

על החתום [ראש צוות החקירה]...."

הדגימות נלקחו מהחשודים ע"י שוטר שהיה בעבר חובש צבאי. לאחר נטילת הדגימות נלקחו החשודים לבית המשפט ונציג המשטרה ביקש מבית המשפט להטיל עליהם ערובה ולהורות כי הם ישוחררו ובלבד שהם יישארו בביתם בכל יום בין השעות 7 בערב ל-7 בבוקר. החשודים מתנגדים לתנאים שהוטלו. לטענתם, בהיעדר בקשה למעצרים אין לבית המשפט סמכות לשחררם בתנאים מקום בו המשטרה לא ביקשה כלל את מעצרים שכן שחרור בערובה הוא רק תלופה למעצר. גם מטעמים אחרים, הם טוענים, היה מקום להורות על שחרורם בלא תנאי.

כיצד יכריע בית המשפט בטענות בעניין השחרור בערובה (עמוד אחד)?

חלק ב' (30%)

לאחר בדיקה במעבדות הזיהוי הפלילי נשלל כל קשר בין 15 החשודים לבין הממצאים מזירת הרצח. רפ"ק שמיר, מדען נמרץ ואמביציוזי המשרת במז"פ, (שחיפש לעצמו תעסוקה במהלך משמרת שבת משמיה) החליט להשוות בין דגימות הדם לבין ממצאים שנשמרו מחקירה של אונס אלים בלתי מפוענח מהשנה שעברה (2005). הפתעתו היתה רבה כאשר נמצאה התאמה מלאה בין הממצאים מתיק האונס לבין הפרופיל הגנטי של עמיחי, אחד מ-15 הנבדקים. בדיקה מהירה במרשם הפלילי העלתה שעמיחי נחשד בשנת 1989 בביצוע אונס, אולם התיק נסגר מחוסר ראיות. החוקרים הנמרצים מיהרו למחסן המוצגים ובדיקת מעבדה נוספת העלתה התאמה בין דמו של עמיחי לבין הממצאים מפרשת האונס השנייה. בו ביום נעצר עמיחי ובמהירות הבזק הוגש נגדו כתב-אישום קמור בגין שתי עבירות אינוס [עבירה לפי סעיף 345 לחוק העונשין שהעונש המירבי בגינה הוא עד 20 שנות מאסר], ובקשה למעצר עד תום ההליכים. הראיות שהציגה התביעה במהלך המשפט היו ראיות ה-DNA הקושרות את עמיחי לשתי הפרשיות, וכן את סירובו לדבר במהלך החקירה. ההגנה התנגדה להצגת ראיות אלה. עמיחי בחר שלא להעיד במשפט.

דונו והכריעו בטענות אפשריות של הצדדים במשפטו של עמיחי (2 עמודים)

חלק ג' (15%)

עו"ד טימין, סניגורו של עמיחי, הזדרז ופנה לבג"צ בעתירה דחופה להורות למדינה למסור לו באופן מידי את דגימות הדם של עמיחי ואת כל המוצגים והדגימות המדעיות מתיק החקירה. בעתירתו טען כי מדובר בחומר חקירה קריטי להגנת הנאשם, שזכותו להתחזק בו, לעיין בו ולהעמידו לבדיקות מומחים מטעמו, וכי לאור התנהגותה השערורייתית של המשטרה, אין לסמוך עליה שתשמור על המוצגים כראוי.

דונו והכריעו בטענות הצדדים (עמוד אחד).

חלק ד' (10%)

בשל דחיות מרובות, שנבעו מעומס על יומנו של בית-המשפט, התארך המשפט עד מאוד. בתום עשרה חודשים ממועד הגשת כתב האישום הגיש הסניגור לשופט התורן בבית-המשפט המחוזי "בקשה דחופה לשחרור בערובה". בהחלטה הדוחה את בקשת השחרור כתב שופט המעצרים כך:

"אמנם המשפט התארך עד מאוד, אך המדובר בעבירות חמורות ביותר המקימות חזקה כי המבקש מסוכן וכי לא ניתן לשחררו למעצר בית. בנוסף, אם סבר המבקש כי ההחלטה המקורית לעצרו עד תום ההליכים היתה מוטעית, היה עליו להגיש ערר על החלטה זו. משלא עשה כן אין לו להלין אלא על עצמו."

המבקש עורר על החלטה זו. דונו בטענות הצדדים והכריעו בהם (עמוד אחד)

חלק ה' (30%)

לצורך שאלה זו הניחו כי בית המשפט הרשיע את עמיחי בשתי עבירות האינוס. בהליך גזירת הדין עתרה התובעת, עו"ד עירית, לעונש של עשר שנות מאסר לריצוי בפועל. עו"ד טימין ביקש להסתפק בעונש קל יותר. בגזר הדין קבע בית המשפט (בראשות כב' השופט ד"ר מ' אורגנו) כי מדובר במעשים מכוערים ונפשעים, וכי העונש המוצע על ידי התביעה אינו הולם את חומרתם. כיוון שהצעת התביעה לא הגיעה במסגרת הסדר טיעון, אין הוא צריך להתייחס לעתירתה לעניין העונש כאשר הוא סבור שהיא אינה הולמת, ולכן גזר את העונש ההולם לדעתו את חומרת המעשים, עונש של עשרים שנות מאסר בפועל. עו"ד טימין ערער על גזר הדין.

כשופטי ערכאת הערעור, הכריעו, מה המשקל (אם בכלל) שיש לתת לעמדת התביעה בגזירת העונש במקרה כזה? האם משקל דומה לזה הניתן לעמדתה בהסדר טיעון, גדול יותר או קטן יותר. הציגו את השיקולים המנחים אתכם והכריעו (שני עמודים).

ב ה צ ל ה ה !